

Izjava visokog predstavnika Christiana Schmidta: Paket funkcionalnosti

Poštovani građani i građanke Bosne i Hercegovine,

Hvala vam! Čestitam! Danas ste dali svoj glas i odlučili ko će vas predstavljati i ko će se boriti za vaše interese u naredne četiri godine.

Želim zahvaliti svima koji su dali sve od sebe kako bi se osiguralo adekvatno provođenje izbora i kako bi se zaštitio integritet izbornog procesa. Lično sam se uvjerio da je to bio slučaj u većem dijelu zemlje i na većini birališta.

Kada govorimo o integritetu izbornog procesa, imam kratku, ali veoma jasnu poruku za one koji imaju loše namjere ili su demonstrirali loše ponašanje: imajte na umu da ćemo iskoristiti sva raspoloživa sredstva da to otkrijemo i kaznimo.

Glasačima, vama, želim da kažem da, dok ste vi bili na biralištima i glasali, ja sam donio odluke koje će osigurati da se vaš glas računa i da vaša demokratska volja bude ispoštovana.

Vi ste demokratskim glasanjem pokazali svoju odgovornost. Sada, vaša glasačka volja mora biti ispoštovana - ono što mora uslijediti je brzo formiranje vlada, parlamenata i pravosudnih institucija, koje moraju biti spremne da se odmah uhvate u koštac sa brojnim ozbiljnim pitanjima koja se nalaze pred ovom zemljom i njenim građanima.

To je potrebno kako bi BiH mogla napredovati na svom putu ka kandidatskom statusu za EU.

Svi mi, a posebno oni koji su izabrani na ovim izborima, moramo se bolje pripremiti da izborimo bitku protiv korupcije i nepotizma. Bit ću čvrsto na strani onih koji se bore za ovaj uzvišeni cilj.

Svi znamo da veliki broj mladih i sposobnih ljudi ostavljaju svoje roditelje i prijatelje, napuštaju svoj dom, uglavnom zato što ne vjeruju da mogu ostvariti svoju budućnost u Bosni i Hercegovini.

Ali, mladi moji prijatelji, da se obratim i vama, ova zemlja vas treba. Dajte da radimo na tome da poboljšamo uslove kako bismo vas zadržali ovdje.

Nažalost, previše vremena je izgubljeno. Neophodnim zakonodavnim ili izvršnim odlukama nedostaje transparentnosti ili se one jednostavno blokiraju i ne provode.

Za sudbinu ove zemlje ključno je da više ne bude blokada.

Zbog toga sam nametnuo mjere koje će unaprijediti funkcionalnost institucija u Federaciji BiH. One će omogućiti svim građanima da se njihov glas čuje i osigurati im da ih zaista i predstavljaju oni koje su izabrali.

Izmjene koje sam danas uveo neće uticati na glasove koje ste dali. Ovo su vaši izbori. One se ne odnose na direktne izbore već na post-izborne pregovore o stranačkim koalicijama te uspostavljanje indirektno izabranih tijela.

Da budem jasan, ovo nije i ne može biti velika reforma Izbornog zakona koja je još uvijek neophodna i naširoko diskutirana. Snažno preporučujem da se ove dvije stvari posmatraju odvojeno. Taj posao tek treba da se obavi i ja sam spreman uraditi svoj dio kako bih to podržao.

Moje odluke će pomoći da ova država bude u stanju pripremiti ove razgovore na demokratski način i da daju rezultate.

Ovo također nije implementacija odluka državnih i međunarodnih sudova. To je i dalje neophodno učiniti što je prije moguće. Da sam mogao, odnosno da imam pravo da to uradim, ja bih to već uradio. Međutim, pravo da se mijenjaju odredbe daytonskog ustava države je isključivo pravo Parlamenta BiH.

Moj hitan zahtjev danas izabranom sazivu Parlamenta BiH jeste da brzo usvoji odluku o kojoj se već više od deset godina samo raspravlja, koja se čeka, o kojoj se samo izriču bujice riječi bez ikakvih posljedica: implementirajte presude Sejdīć-Finci, Zornić i sve druge odluke suda u Strasbourgu i sudova u Sarajevu. Ja ću biti u tom timu i pomagat ću, jer ovo zahtijeva mnogo rada i promišljanja.

U proteklih nekoliko sedmica, o ovim mjerama sam razgovarao sa mnogim političkim liderima, akademikima, predstavnicima organizacija civilnog društva, predstavnicima međunarodne zajednice. Različite političke stranke su prezentirale svoje prijedloge kako da se unaprijedi funkcionalnost države i Federacije BiH.

Oni su istakli svoje zabrinutosti i dali ideje o tome kako zemlju i narode održati zajedno. Dosta toga sam uzeo u razmatranje.

Međutim, domaći lideri, nažalost, nisu mogli postići konsenzus o tim pitanjima između sebe. U odsustvu domaćeg konsenzusa i u skladu sa mojim mandatom te imajući u vidu potrebe ljudi, ja sam razmotrio odluke i danas ih donio.

Odlukama se uvode mehanizmi za deblokadu i strogo utvrđeni rokovi, čime će se osigurati funkcionalnost Federacije BiH. Mnoge procedure su pojednostavljene. Uvedeni su rokovi. I postoje posljedice u slučaju ignoriranja ovih rokova.

Nakon današnjih odluka, nijedna politička stranka, niti bilo koji izabrani zvaničnik, neće više moći držati Federaciju taocem.

I očekujem od svih posvećenost zajedničkom radu u konstruktivnom duhu.

Unio sam u Ustav i zahtjev za obaveznu suradnju, što je osnova za prosperitet svih.

Da budem jasan: Niko ne može narediti volju da se zajednički radi u ime kantona, entiteta i države. Kao preduslov za uspjeh neophodan je mentalni i moralni zaokret u glavama pojedinih ljudi i političara ovdje u Bosni i Hercegovini.

Također sam dodao ustavnu odredbu kojom se uvodi pravo da svako može ostvariti direktno učešće u političkom odlučivanju, a posebno da mladi imaju pravo da izađu sa svojim interesima i potrebama. Ovo nije zasnovano na etničkoj pripadnosti, ali neće ugroziti pravo konstitutivnih naroda da štite svoje vitalne interese. Ali ovo vidim kao hitno i neophodno kako bi se dao veći prostor mudrosti i posvećenosti građana Bosne i Hercegovine.

Postoji potreba da konstitutivni narodi zadrže svoje zaštitne mehanizme, a da istovremeno ti zaštitni mehanizmi ne mogu biti upotrijebljeni za paralizaciju sistema. Ovom odlukom sam povećao broj delegata u Domu naroda. Time se omogućava raspodjela mandata tako da se ispravlja prezastupljenost svakog od tri konstitutivna naroda u nekim kantonima o čemu je bilo riječi u slučaju Ljubić te u nekim drugim presudama. Također, sada po prvi put Ostali iz svih kantona mogu biti zastupljeni u Domu naroda Federacije BiH.

Ove odluke imaju za cilj spriječiti paralizu Federacije BiH nakon izbora. Zato to činim i ove odluke donosim danas. Ne postoji način da se ugrozi struktura BiH kao jedinstvene, suverene države, koja se sastoji od dva entiteta, sa tri konstitutivna naroda i Ostalima. I svi imaju i trebaju imati zaštićena prava. Potrebna nam je kultura dijaloga i suradnje - funkcionalne strukture su osnova takve demokratske kulture. Mi moramo prilagoditi koncepte iz 1995. novoj, otvorenoj i razumnoj mladoj generaciji. Svijet se promijenio i mi moramo prilagoditi demokratske vrijednosti!

Tako što će osigurati da izborni rezultati budu implementirani, da nove vlade budu formirane, da institucije mogu funkcionirati, da sudije budu nominirane i imenovane, današnje odluke štite sve građane, sve konstitutivne narode i Ostale.

Upravo u ovom trenutku, evo s moje strane jedno razmišljanje i najava: stranke, političari i politički kalkulanti koji žele misliti da je blokada donošenja odluka moguća kao legitimno sredstvo u multietničkoj Bosni i Hercegovini varaju se i ja ću u budućnosti koristiti sve svoje ovlasti da to deblokiram! U svim slučajevima, ako bude potrebno! U svim slučajevima, ako bude potrebno!

Zahvaljujem mnogima sa kojima sam razmjenjivao ideje, uključujući i one sa kontroverznim prijedlozima.

Vjerujem u konstruktivan dijalog i pozivam na učešće u tom dijalogu. Zahvaljujem pojedinima na njihovom ličnom strpljenju i konstruktivnim razgovorima izvan oka javnosti. Uvidio sam da tu ima puno mudrosti i iskustva i nudim suradnju u budućnosti, na neki način, novi pristup. I taj novi pristup mora da obuhvati obične građane, nevladine organizacije, ljude iz domena umjetnosti, poslovne zajednice, nastavnike i učenike, profesore i studente.

Potrebno nam je zajedničko razumijevanje sa ljudima za Bosnu i Hercegovinu u Evropskoj uniji. Pozivam građane da rade na ovom. Ja ću pomoći.

Moj prvi korak je ova odluka. Sa ovim odlukama, odgovorni politički lideri mogu saradivati sa Evropskom unijom, predsjednikom Michelom, predsjednicom Von der Layen i svim Evropljanima kako bi načinili potreban napredak.

Vrijeme ističe. Oni moraju ostvariti bolji status Bosne i Hercegovine kao kandidata za evropsku integraciju. Ja sam uvjeren da to mogu uraditi zajedno u narednim mjesecima.

U danima pred nama, neki će iznositi svoje tvrdnje u pogledu toga ko je dobio, a ko izgubio sa ovim odlukama. Dosta toga će biti besmislice. Jasni dobitnici su ljudi ove zemlje i njihova mirna budućnost.

Odluke koje sam potpisao jutros stupaju na snagu objavom na zvaničnoj internet stranici OHR-a ili u Službenim novinama, u zavisnosti šta bude objavljeno ranije.

Sve najbolje za Bosnu i Hercegovinu!